

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 17 września 2021 r.

DIH-3.707.68.2021.AWS

DECYZJA DIH-III/68/2021

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2021 r. poz. 735), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o Inspekcji Handlowej* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706 z późn. zm.) - po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji (nr PO.127.C.77.2021.MI) Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie z dnia 20 lipca 2021 r. (nr akt kontroli: NR.8361.68.2021), na mocy której Panu Łukaszowi Pacholec prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą: FIRMA HANDLOWA Łukasz Pacholec z siedzibą w Radomiu, wymierzono karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. *o informowaniu o cenach towarów i usług* (Dz. U. z 2019 r., poz. 178), z tytułu naruszenia art. 4 ust. 1 ww. ustawy w związku z naruszeniem § 3 ust. 1, § 4 ust. 1 pkt 2 oraz § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. *w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług* (Dz. U z 2015 r., poz. 2121), Prezes Urzędu Konkurencji i Konsumentów - **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 18-25 maja 2021 r. inspektorzy reprezentujący Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie (zwanego dalej: „*Mazowieckim WIH*” bądź „*organem pierwszej instancji*”), działając na podstawie upoważnienia nr DR-80/2021 z dnia 18 maja 2021 r., przeprowadzili czynności kontrolne w punkcie sprzedaży - sklepie spożywczym ... w Radomiu, należącym do ww. przedsiębiorcy (zwanego dalej również: „*stroną*”).

Upřednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. *Prawo przedsiębiorców* (Dz. U. z 2021, poz. 162), (zwanego dalej: „*Prawem przedsiębiorców*”), do przedsiębiorcy skierowano zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z dnia 28 kwietnia

2021 r. ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego kontrolę prawidłowości uwidaczniania cen, rzetelności uwidaczniania cen oraz sprawdzenie rzetelności obsługi poprzez dokonanie zakupu kontrolnego. Niniejsze zawiadomienie doręczono stronie w dniu 4 maja 2021 r.

Ustalono, że w kontrolowanej placówce prowadzona była sprzedaż detaliczna głównie produktów spożywczych. Zgodnie z oświadczeniem pobranym przez inspektorów reprezentujących Mazowiecki WIIH, oznaczonym datą 18 maja 2021 r. ww. przedsiębiorca w dniu kontroli oferował do sprzedaży około 800 rodzajów artykułów spożywczych. Kontrolę przeprowadzono w obecności przedsiębiorcy oraz pracownika (sprzedawcy).

W toku kontroli sprawdzaniem objęto losowo wybranych 110 asortymentów towarów znajdujących się w ofercie handlowej sklepu, z których zakwestionowano 36. Nieprawidłowości polegały na niewidocznieniu cen przy 10 partiach towarów oraz cen jednostkowych przy 32 partiach towarów. Szczegółowy wykaz towarów zakwestionowanych zawarto w załączniku nr 2 do protokołu kontroli.

Ujawnione uchybienia w zakresie braku cen oraz cen jednostkowych dały podstawę do przyjęcia, iż została naruszona dyspozycja zawarta w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. *o informowaniu o cenach towarów i usług* (Dz. U. z 2019 r., poz. 178), (zwanej dalej: „*ustawą o informowaniu o cenach*”) w związku z § 3 ust. 1, § 4 ust. 1 pkt 2 oraz § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. *w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług* (Dz. U. z 2015 r. poz. 2121), (zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen*”).

Jak wynika z przedłożonej dokumentacji, ww. przedsiębiorca w trakcie kontroli uzupełnił brakujące informacje, tj. uwidoczniał wywieszki o brakujące ceny i ceny jednostkowe w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Przedstawione powyżej ustalenia oraz stan faktyczny udokumentowano w protokole kontroli z dnia 25 maja 2021 r. (nr akt kontroli: NR.8361.68.2021), podpisanym przez stronę w tym samym dniu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 22 czerwca 2021 r. (nr DR.8361.68.2021) Mazowiecki WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, kary pieniężnej z tytułu niedopełnienia obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 niniejszej ustawy w związku z § 3 ust. 1, § 4 ust. 1 pkt 2 oraz § 5 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. W piśmie tym, stosownie do wymogów art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2021 r., poz. 735), (zwanej dalej: „*Kpa*”), strona została pouczone również o przysługującym jej prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 10 dni od daty doręczenia pisma.

Jednocześnie, Mazowiecki WIIH wezwał przedsiębiorcę do przekazania informacji o wielkości obrotów i przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary pieniężnej. Niniejsze pismo zostało doręczone stronie za pośrednictwem operatora pocztowego w dniu 29 czerwca 2021 r.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego Mazowiecki WIIH decyzją (nr PO.127.C.77.2021.MI) z dnia 20 lipca 2021 r. (nr akt sprawy: DR.8361.68.2021) nałożył na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niedopełnienia obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 tejże ustawy w związku z § 3 ust. 1, § 4 ust. 1 pkt 2 oraz § 5 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, które polegały na niewidocznieniu cen w odniesieniu do 10 rodzajów produktów spożywczych oraz cen jednostkowych przy 32 rodzajach artykułów spożywczych. Niniejszą decyzję doręczono stronie w dniu 26 lipca 2021 r.

W dniu 21 lipca 2021 r. do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie wpłynęło pismo strony, w którym poinformowała ona o wysokości obrotu osiągniętego w 2020 r. Zaznaczyć należy, że organ pierwszej instancji wyznaczył stronie 10-dniowy termin na przedłożenie informacji o dochodach (zawiadomienie z dnia 22 czerwca 2021 r., nr PO.127.C.77.2021.MI). Termin ten upłynął w dniu 9 lipca 2021 r., natomiast strona nadała przesyłkę wraz z pismem za pośrednictwem operatora pocztowego Poczty Polskiej w dniu 13 lipca 2021 r., a więc po upływie wyznaczonego terminu. Zatem, uznać należy, że Mazowiecki WIIH zapewnił stronie odpowiednią ilość czasu na dostarczenie informacji o dochodach.

W dniu 17 sierpnia 2021 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej również: „Prezesem UOKiK” bądź „organem drugiej instancji”) otrzymał za pośrednictwem Mazowieckiego WIIH odwołanie od ww. decyzji. Strona w odwołaniu (w piśmie z dnia 4 sierpnia 2021 r., nadanym za pośrednictwem operatora pocztowego w dniu 9 sierpnia 2021 r.; data wpływu do organu pierwszej instancji: 12 sierpnia 2021 r.) zwróciła się z prośbą o anulowanie wymierzonej kary. W uzasadnieniu przedsiębiorca podał, że stwierdzone uchybienia dotyczyły m. in. warzyw, przy których ceny zostały zamoczone i nieuzupełnione w odpowiednim czasie, natomiast wędliny w trakcie trwającej kontroli były porządkowane i układane w chłodni. Strona wskazała, że na powstałe uchybienia wpływ miała również zmniejszona obsada pracownicza, a więc zwolnienie lekarskie jednej pracownicy oraz sezon urlopowy.

W związku z wniesionym odwołaniem, pismem z dnia 23 sierpnia 2021 r. Prezes UOKiK poinformował ww. przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz poinformował, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na mocy art. 10 § 1 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, jak również wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień. Dodatkowych materiałów i dowodów do sprawy nie wniesiono.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o *Inspekcji Handlowej*, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Jak wskazano w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Natomiast zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za kilogram (lub tonę) - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy.

Dodatkowo, jak wskazuje ustawodawca w § 5 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, towary przeznaczone do sprzedaży luzem powinny być opatrzone informacją o cenie jednostkowej.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20.000 zł.

Przepis ten, w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości zostałyby wyeliminowane. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną. Jednocześnie, w myśl art. 6 ust. 3 ww. ustawy przy ustalaniu kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

Niniejsze postępowanie administracyjne prowadzone jest w związku z odwołaniem wniesionym przez stronę od decyzji (nr PO.127.C.77.2021.MI) Mazowieckiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie (nr akt kontroli: NR.8361.68.2021), na mocy której na ww. przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w kwocie 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) z tytułu niedopełnienia obowiązków o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z naruszeniem § 3 ust. 1, § 4 ust. 1 pkt 2 oraz § 5 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Czynności kontrolne prowadzone wobec strony postępowania wykazały, iż ww. przedsiębiorca nie dopełnił obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 1, § 4 ust. 1 pkt 2 oraz § 5 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych, w placówce handlowej ... w Radomiu, należącej do strony stwierdzono, że nieprawidłowości w zakresie braku cen i/lub cen jednostkowych w przypadku 36 rodzajów towarów (artykułów spożywczych) oferowanych do sprzedaży, przy czym brak cen dotyczył 10 rodzajów towarów, a brak cen jednostkowych dotyczył 32 rodzajów towarów.

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami, Mazowiecki WIIH w drodze decyzji, wydanej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, nałożył na karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) na ww. przedsiębiorcę, tj. na podmiot który dopuścił się powyższego naruszenia.

Po przeanalizowaniu całokształtu materiału dowodowego, w szczególności protokołu kontroli z dnia 25 maja 2021 r. (nr akt kontroli: DR.8361.68.2021), organ drugiej instancji nie miał wątpliwości co do zaistnienia faktu naruszenia ww. przepisów ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Udokumentowany w protokole kontroli oraz załącznikach (nr 1-2) do tego protokołu stan faktyczny nie budzi wątpliwości ze strony organu drugiej instancji. Mazowiecki WIIH słusznie bowiem uznał, że brak cen i cen jednostkowych na towarach znajdujących się w ofercie handlowej kontrolowanej placówki utrudnia konsumentom ich poznanie i porównanie, co w istotnym stopniu narusza ich interesy. Brak powyższych informacji mógł więc wpływać na podjęcie przez konsumentów niewłaściwej decyzji o zakupie danego towaru. Jak wynika z akt sprawy, naruszenie polegające na braku cen dotyczyło 10 rodzajów towarów spośród 110 skontrolowanych, co stanowi nieco ponad 9% ogółu skontrolowanych; natomiast naruszenie w zakresie braku cen jednostkowych stwierdzono w przypadku 32 rodzajów produktów wśród 110 skontrolowanych, co stanowi 29% ogółu towarów poddanych kontroli.

Odwołując się od decyzji strona zwróciła się z prośbą o anulowanie wymierzonej kary wydanej przez Mazowiecki WIIH. Podniosła również, że w trakcie trwającej kontroli miały miejsce czynności polegające na porządkowaniu i układaniu towaru (wędlin) w chłodni, a ceny warzyw zostały zamoczone i nie zostały uzupełnione w odpowiednim czasie. Pozostałe uchybienia, zdaniem strony, wynikały z faktu zmniejszonej obsady pracowniczej, tj. zwolnienia lekarskiego jednej z pracownic oraz sezonu urlopowego.

Z treści skarżonej decyzji wynika, że Mazowiecki WIIH przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej kierował się wytycznymi wynikającymi z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, dokonując prawidłowej - zdaniem Prezesa UOKiK - oceny stopnia naruszenia obowiązków, dotychczasowej działalności przedsiębiorcy oraz wielkości jego obrotów i przychodu.

Po ponownym przeanalizowaniu ww. przesłanek Prezes UOKiK zważył i stwierdził:

- **stopień naruszenia obowiązków:** czynności kontrolne przeprowadzone wobec strony postępowania wykazały, iż ww. przedsiębiorca nie dopełnił obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 3 ust. 1, § 4 ust. 1 pkt 2 oraz § 5 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, tj. w miejscu sprzedaży detalicznej - w sklepie ... w Radomiu nie uwidocznili cen w przypadku 10 rodzajów towarów oraz cen jednostkowych przy 32 rodzajach towarów. Zaznaczyć przy tym należy, że przeważającą część skontrolowanych produktów spożywczych stanowiły produkty sprzedawane luzem. Dokonując analizy niniejszej przesłanki należy uwzględnić fakt, że cena towaru należy do podstawowych, istotnych elementów wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji związanych z zakupem towarów przez konsumentów. Natomiast cena jednostkowa jest podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, zwłaszcza w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów, podobnych pod względem przeznaczenia, lecz o odmiennych cechach odnoszących się np. do marki, producenta, ilości, wzornictwa, poziomu technicznego itp. Funkcją ceny jednostkowej jest więc umożliwienie konsumentom porównania cen pomiędzy produktami tego samego rodzaju bądź podobnymi, lecz o różnej masie czy objętości, a to z kolei pozwala na dokonanie świadomego i najbardziej korzystnego pod względem ekonomicznym wyboru. W świetle powyższego brak uwidocznienia cen pozbawia konsumentów dostępu do należytej informacji, jaką powinni otrzymać, co uderza w ich interesy; z kolei, brak cen jednostkowych uniemożliwia konsumentom porównanie oferowanych towarów z towarami podobnymi, lecz o innej masie lub objętości, a to utrudnia konsumentom wybór odpowiedniego dla nich towaru. Należy zauważyć też, że niewidocznienie cen jednostkowych w przypadku towarów sprzedawanych luzem/"na wagę" takich jak np. wędliny odważane na życzenie klienta lub warzywa (ziemniaki, buraki), które dotyczą przypadku odwołującego, stanowi poważne naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z uwagi na fakt, że cena jednostkowa jest w przypadku ww. rodzajów towarów jedyną informacją jaką sprzedający jest obowiązany uwidocznnić dla konsumentów. Nie sposób więc uznać, że brak uwidocznienia cen/ cen jednostkowych nie ma istotnego charakteru. Ponadto, stopień naruszenia obowiązków w przypadku ww. przedsiębiorcy był poważny, albowiem uchybienia w zakresie braku cen dotyczyły 9% skontrolowanych towarów, a uchybienia w zakresie braku cen jednostkowych wykazano w odniesieniu do 29% towarów;

- **dotychczasowa działalność podmiotu:** analizując powyższą przesłankę należy wziąć pod uwagę fakt, iż Mazowiecki WIIH dotychczas nie stwierdził wcześniejszego naruszenia przez stronę postępowania przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Ponadto, z załączonej do akt sprawy dokumentacji wynika, że w trakcie prowadzonej kontroli ww. przedsiębiorca podjął działania naprawcze zmierzające do wyeliminowania stwierdzonych uchybień, tj. przy zakwestionowanych produktach uzupełnił wywieszki z cenami i cenami jednostkowymi w sposób jednoznaczny, nie budzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Z drugiej jednak strony, przez stosunkowo długi, 13-letni okres prowadzenia działalności gospodarczej polegającej głównie na sprzedaży detalicznej różnorodnych produktów (zgodnie z wpisem CEIDG strona prowadzi działalność od 1 kwietnia 2008 r.), strona powinna była nabyć niezbędną wiedzę o zobowiązaniach jakie na niej ciążyą i odpowiednio zadbać, by wszystkie towary dostępne w sprzedaży zostały oznaczone cenami (cenami jednostkowymi) w sposób czyniący zadość obowiązującym przepisom. Obowiązek uwidaczniania cen w sposób w pełni zrozumiały, jednoznaczny i niebudzący żadnych wątpliwości wynika z podstawowych przepisów i powinien być bezwzględnie respektowany. Zauważyć również należy, że strona w dniu 4 maja 2021 r., tj. 13 dni przed rozpoczęciem kontroli otrzymała zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli (pismo z dnia 28 kwietnia 2020 r.) ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego: „Kontrolę prawidłowości uwidaczniania cen”, „Kontrolę rzetelności uwidaczniania cen” oraz „Sprawdzenie rzetelności obsługi poprzez dokonanie zakupu kontrolnego”. Tak więc, po otrzymaniu niniejszego zawiadomienia przedsiębiorca powinien był przewidzieć konsekwencje zapowiedzianej kontroli, w tym miał możliwość podjęcia zawczasu odpowiednich działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości, jednak tego nie uczynił. Nieprawidłowości zostały ujawnione w toku prowadzonej kontroli i nie budziły wątpliwości co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających wymierzenie kary pieniężnej, czego potwierdzeniem są ustalenia kontroli zawarte w protokole kontroli podpisanym przez stronę, bez wnoszenia uwag, w dniu 25 maja 2021 r. (nr akt kontroli: DR.8361.68.2021);
- **wielkość obrotów i przychodu:** odnosząc się do trzeciej przesłanki określonej w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach należy Prezes UOKiK zauważyć, że strona w toku postępowania przedłożyła na rzecz organu pierwszej instancji informację o wysokości obrotu osiągniętego za 2020 r. dopiero po upływie wyznaczonego (10-dniowego terminu) oraz po wydaniu decyzji pierwszej instancji. Wobec powyższego, niemożliwym było w ówczesnym stanie rzeczy ustalenie do jakiej kategorii przedsiębiorców, w myśl art. 7 ust. 1 *Prawa przedsiębiorców* należy podmiot wobec którego prowadzone było postępowanie administracyjne.

Biorąc pod uwagę powyższe, po ponownym przeanalizowaniu zgromadzonego materiału dowodowego, organ odwoławczy uznał odwołanie strony za bezzasadne. Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona przez Mazowiecki WIIH stronie kara pieniężna została ustalona

w sposób prawidłowy, w oparciu o przesłanki zawarte w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach i znajduje uzasadnienie w zgromadzonym materiale dowodowym. W trakcie kontroli bezsprzecznie dowiedziono, że uchybienia jakich dopuściła się strona, a które polegały na niewyświetleniu cen w przypadku 10 rodzajów towarów oraz cen jednostkowych przy 32 rodzajach towarów, nie mogą odbywać się ze szkodą dla konsumentów. Obowiązkiem przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą i dokonującym sprzedaży detalicznej towarów jest dostarczenie konsumentowi dostępu do podstawowej informacji - informacji o cenie (cenie jednostkowej) danego towaru którym jest zainteresowany. W opinii Prezesa UOKiK organ pierwszej instancji zasadnie uznał, że strona w niniejszym przypadku naruszyła przepisy o informowaniu o cenach i uwidaczniania cen w stopniu uzasadniającym wymierzenie kary pieniężnej.

Prezes UOKiK wskazuje dalej, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką jest właśnie kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów o informowaniu o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Samo zaś stwierdzenie - udowodnienie faktu braku właściwej informacji w zakresie ceny (ceny jednostkowej) towaru jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym znaczenia czy niedopełnienie obowiązku uwidocznienia cen w określony sposób nastąpiło w winy (umyślnej czy nieumyślnej) kontrolowanego czy też nie. Dodatkowo, wskazać należy, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organy Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem, samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną. Prezes UOKiK zaznacza, że od przedsiębiorcy, jako profesjonalnego uczestnika obrotu gospodarczego oczekuje się znajomości przepisów m. in. w zakresie regulacji dotyczących właściwego informowania o cenach oferowanych usług. Przedsiębiorca powinien być dostożny należytej staranności, aby jego działalność była prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto, organ drugiej instancji informuje, że nadrzędnym celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Rzetelna, nie budząca zastrzeżeń informacja o cenie czy cenie jednostkowej towaru jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Podkreślić przy tym należy, że obowiązujące przepisy prawne nie przewidują żadnych odstępstw w zakresie uwidaczniania cen ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej, jej specyfiki bądź trudności organizacyjno-kadrowych. Przepisy te są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy dokonującego sprzedaży detalicznej towarów.

W niniejszym przypadku przedsiębiorca wprawdzie zaprzestał naruszenia prawa uzupełnił brakujące informacje o cenach i cenach jednostkowych, jednakże podkreślić należy, że nastąpiło to dopiero w rezultacie/w następstwie przeprowadzonej kontroli.

Jednocześnie, fakt zaprzestania naruszenia przepisów prawa bądź podjęcia działań naprawczych nie zwalnia strony z odpowiedzialności za niedopełnienie obowiązków stwierdzonych w dniu kontroli.

Przechodząc do argumentów przedsiębiorcy zawartych w uzasadnieniu odwołania, w szczególności do treści, w których brak cen tłumaczy on zmniejszoną obsadą pracowniczą oraz wynikającymi z niej ograniczeniami, Prezes UOKiK uważa, że są one nietrafione. Trudności związane z obsadą personelu (wynikające z sezonu urlopowego czy zwolnień lekarskich pracownika) nie stanowią okoliczności łagodzącej w niniejszej sprawie, usprawiedliwiającej stronę wobec niewypetniania przezeń obowiązków w zakresie informowania o cenach i ich uwidaczniania. Przedsiębiorca, jako świadomy i odpowiedzialny podmiot, przynajmniej w pewnym stopniu mógł wpłynąć na zaistniałą sytuację, tzn. uwzględniając plany urlopowe swoich pracowników mógł z pewnym wyprzedzeniem czasowym zorganizować np. zastępstwo w kontrolowanej placówce lub odpowiednio rozplanować/przeorganizować pracę personelu lub swoją aktywność zawodową w taki sposób by nie doszło do naruszeń, o których mowa w niniejszym przypadku. Należy przy tym zauważyć, że zjawisko przechodzenia pracowników na zwolnienia lekarskie czy urlopy pracownicze, chociaż jest nieuniknione i może dotyczyć lub dotyczy każdego pracodawcy/podmiotu zatrudniającego pracowników, powinno odbywać się bez zakłóceń dla zwykłego funkcjonowania firmy. Przypadek strony nie jest więc w tym względzie odosobniony. Jak wskazano w treści uzasadnienia wyroku II SA/Ke 541/16 Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 1 grudnia 2016 r. „(...) *W pierwszej kolejności podniesienia wymaga, iż nie zasługują na uwzględnienie argumenty związane z brakami kadrowymi. Skarżąca prowadząc działalność gospodarczą ponosi konsekwencje zarówno niewłaściwej organizacji przedsiębiorstwa jak i braku zapewnienia pełnej obsady kadrowej (...)*”. Co więcej, to na przedsiębiorcy, który podjął się prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży detalicznej towarów, spoczywa obowiązek dopilnowania, by przy dokonywaniu transakcji handlowej - zakupu określonego produktu konsument otrzymywał za każdym razem czytelną, wyczerpującą i rzetelną informację o cenach czy cenach jednostkowych, niezależnie od różnorodnych przeszkód i uwarunkowań zewnętrznych (w tym nieprzewidzianych wydarzeń mających charakter przejściowy czy stały) zamierzonych bądź niezależnych od przedsiębiorcy.

Wspomniane także przez stronę czynności porządkujące i te związane z wykładaniem towaru (wędlin) w chłodni nie tłumaczą strony, ponieważ są one typowymi i nieodzownymi działaniami wpisującymi się w standardy funkcjonowania każdego sklepu świadczącego analogiczną do strony działalność handlową, a które nie powinny stanowić okoliczności sprzyjającej bądź mogącej mieć jakikolwiek wpływ na zaniechanie/ niewykonanie istotnego obowiązku ustawowego jakim jest uwidacznianie cen (cen jednostkowych) w miejscu sprzedaży. Ponadto, incydenty polegające na podawaniu nieczytelnych informacji w postaci zamoczonych cen warzyw, do którego strona sama się przyznaje, świadczyć mogą o braku należytej dbałości przedsiębiorcy o interesy zarówno własne, jak i konsumentów. Jeżeli ceny są z jakichś względów uszkodzone, nieczytelne lub budzą wątpliwości konsumentów,

wówczas powinny być na bieżąco nanoszone, poprawiane czy uzupełniane, nawet przy pomocy pisma odręcznego. Prezes UOKiK podkreśla, że umieszczanie cen przy czy na danym towarze bądź w jego bezpośredniej bliskości całkowicie zależy od przedsiębiorcy, natomiast zadaniem organów Inspekcji Handlowej jest weryfikowanie i egzekwowanie czy i w jakim stopniu obowiązek ten jest należycie spełniony.

Odpowiadając na prośbę strony o anulowanie administracyjnej kary pieniężnej, Prezes UOKiK wskazuje, że w omawianym przypadku nie widzi podstaw do zastosowania środków przewidzianych w art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od jej nałożenia. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. W przedmiotowej sprawie strona dopuściła się naruszenia art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jak również § 3 ust. 1, § 4 ust. 1 pkt 2 oraz § 5 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, tj. w przypadku 10 spośród 36 rodzajów towarów zakwestionowanych nie zamieściła cen, a dodatkowo przy 32 towarach spośród 36 nie podała cen jednostkowych. Powyższe wskazuje, że w niniejszym przypadku wagi naruszenia nie można uznać za znikomą, pomimo, że strona zaprzestała naruszenia. Zatem należy uznać, iż przesłanka pierwsza nie została spełniona. Nie została spełniona również przesłanka zawarta w pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Należy mieć na względzie fakt, iż kara pieniężna wymierzana na gruncie przepisów ustawy o informowaniu o cenach powinna odpowiadać także wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, tzn. być skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca w myśl art. 8 dyrektywy nr 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. Urz. UE L80/27 z 18.3.1998). Skuteczność kary przejawia się możliwością jej nałożenia i wyegzekwowania. Aby kara była odstrasżająca jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy, ale nie eliminować go z rynku. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. winna stanowić ostrzeżenie dla przedsiębiorcy, mające na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być proporcjonalna, tj. właściwa do osiągnięcia zakładanego celu jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami o cenach.

Organ drugiej instancji nadmienia przy tym, że sankcja w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) jest karą proporcjonalną i adekwatną wobec zaistniałego naruszenia,

przy czym dodać należy, że za naruszenia art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach przewiduje się karę w wysokości do 20.000 zł.

Konkludując, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów o informowaniu o cenach skutkujące naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji na korzyść strony. Utrzymując w mocy zaskarżoną decyzję Mazowieckiego WIIH, Prezes UOKiK miał na uwadze całokształt okoliczności sprawy, zarówno łagodzących, jak i obciążających, w szczególności stopień naruszenia, dotychczasową działalność oraz wielkość osiąganego przychodu. Podsumowując przeprowadzone rozważania, Prezes UOKiK stwierdził, że złożone przez stronę odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, a zaskarżoną decyzję należy utrzymać w mocy.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na

wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

